

ГОЛОВНИЙ ЕКЗАМЕН

ДІЄВІСТЬ — ГОЛОВНА УМОВА УСПІШНОГО
СКЛАДАННЯ ЛЕНІНСЬКОГО ЗАЛІКУ

РАДІСНОЮ, справді весняною піснюю відлунало Жовтневе свято. В урочистому масі прапорів пурпурово горділись трудові рапорти трудівників Кіровоградщини. І якби всі їх винесли на святковій площі — був би яскравий літопис добробуту трудящих рун, розповідь про їх дарунок настанню Лєнінському ювілею.

Два дні кожного місяця комсомольсько-молодіжна бригада намотувальників трансформаторного цеху Олександрійського електромеханічного заводу (бригадир А. Юзєнко) працює на законномленому матеріалі, 7600 центнерів зерна намотує комбайнер колгоспу імені Димитрова Вільшанського району Василь Стойков.

Це свій трудовий екзамєн складають юнаки і дівчата Кіровоградщини — учасники Всесоюзного Лєнінського заліку. Вони дають йому величезну політичну оцінку: високі виробничі показники — не звичайна хороша робота, добре оплачувана. То ще одна сила країни Жовтневої революції, країни Лєніна, ще одна міць всієї соціалістичної сім'ї. То перемога ідей лєнінської партії більшовиків.

ПОКАЗУЮЧИ ПРИКЛАД активної участі у виробничій діяльності, комсомольці і молодь водночас збагачують себе духовно, гартують лєнінським політичним переконанням. В багатьох комсомольських організаціях області віднайшли дієві форми вивчення теоретичної спадщини вождя, історичних партійних і комсомольських документів.

Комсомольці Ульяновського цукрозаводу перед складанням заліку принесли квіти до ідїїжжя пам'ятника В. І. Лєніну. Ні, це не було якоюсь формальністю. Своєю справжньою сніпську любов молоді підтвердила на заліку, виявивши міцні знання лєнінської теоретичної спадщини. Глибокими були відповіді на праці «Великий почин» робітників Галини Поліковської, Раїси Здор, Василя Бондаря, Жана Шовкова і Тетяни Вовченко зуміли вдало пов'язати лєнінські думки з нашим сьогоденням. Учасники заліку прослухали запис промови Ілліча, почули розповідь старого комуніста І. П. Сі-часького, який особисто бачив Лєніна.

Від такого складання заліку маєтись, безперечно, хороша віддача. Його учасники показують приклад громадської активності, стають агітаторами, бойовими пропагандистами лєнінського слова.

ПРИКРО ТІЛЬКИ, що як показала практика, позитивний досвід ще слабо узагальнюється і поширюється на місцях. І все це від того, що окремі комсомольські комітети сприйняли залік як рядовий захід, не побачили в ньому глибокого політичного, ідейного змісту.

В деяких організаціях Новгородківського району, наприклад, до проведення Лєнінського заліку спостерігається дійсно творчий підхід. Прагнучи виховувати комсомольців і молодь на прикладі життя і діяльності В. І. Лєніна, комітети комсомолу все більше уваги надають організації лєнінських читань, конференцій, тематичних зборів. Саме цим можуть похвалитися комсомольці колгоспу імені Жовтневої революції (секретар М. Гринченко), районної лікарні (секретар З. Фесенко) та деякі інші.

Проте більшість комітетів не домоглися того, щоб Лєнінський залік став головним змістом діяльності комсомольських організацій. Так, в організаціях артілей «Іскра», імені Ілліча, міжколгоспбуду, Митрофанівської СШ та інших не донесли до свідомості членів Співки навіть мету і завдання заліку. В документах комітетів комсомолу цих організацій протягом квітня — серпня навіть не згадувалося, що юнаки і дівчата беруть участь у Всесоюзному Лєнінському заліку. В частині організацій лише місяць — два тому створені громадсько-політичні комісії. Отже, закономірний висновок про те, що тут комсомольці та молодь лише недавно прилучилися до участі в заліку.

Тож новгородківці хотіли надолужити упущене, у поспішності допустили чимало помилок. Густі випадки, коли секретарі первинних організацій вважали, що на другому етапі заліку зараховуються лише трудові показники, і саме за ними підводили підсумки участі молоді змін у Лєнінському заліку.

ДО РЕЧІ, про участь комсомольців у виробничій діяльності — одну з трьох умов заліку. На Кіровоградщині можна знайти безліч прикладів трудового ентузіазму юнаків і дівчат, викликаного всенародною підготовкою до Лєнінського ювілею. Це один з найважливіших екзамєнів на політичну зрілість, який складає молодь. Але ж це один з екзамєнів.

Слюсарі-складальники Спільоводського заводу металокопирів (бригадир В. Семенов) щомісяця значно перевищують змінні завдання, а в день складання Лєнінського заліку денну норму виконали на 342 проценти. Мали чому радіти ветеран революції О. І. Кузнецов та член Лєнінської Співки 20-х років Є. Г. Душко, що були тоді гостями бригади. Пораділи б вони, побувавши і в молодих робітників Власівки, інших підприємств і господарств. Але у Спільоводському районі, та й не тільки в ньому, можна буквально перерахувати організації, де на високому рівні також політичне загартування молоді, добре поставлене вивчення лєнінської теоретичної спадщини. Є випадки, коли ту чи іншу працю вважають вивченою, як сталося це в комсомольських організаціях колгоспів імені Шевченка, імені Орджонікідзе, імені Калініна згадуваного вже Новгородківського району, коли на зборах юнаки та дівчата заслухали доповідь на тему цієї праці, забуваючи про те, що заліку має передувати кропітка індивідуальна робота кожної молоді людини над першоджерелами.

Непоодинокі випадки, коли секретарі первинних організацій без відома комсомольців заповнили залікові книжки, визначивши на власний розсуд коло лєнінських праць, громадських доручень члена Співки. Його участь у соціалістичному змаганні.

Все це результат спрощеного підходу окремих місцевих та райкомів комсомолу до проведення заліку. Більш вагомою має бути методична допомога у вивченні Лєнінської теоретичної спадщини.

Основним змістом заліку має бути поглиблене вивчення творів В. І. Лєніна, рішень ЦК КПРС, ЦК КП України та Лєнінського комсомолу. З цією метою необхідно постійно дбати про поліпшення діяльності гуртків і семінарів комсомольської політосвіти, залучати молодь до самостійного вивчення Лєнінських праць, підготовки лекцій, рефератів.

Особливу увагу потребує проведення заліку шкільними організаціями. Тут він повинен спрямовуватись на виховання в учнів прагнення до оволодіння глибокими, міцними знаннями, до політичного загартування, вивчення ідейної спадщини вождя.

Слід повніше використати можливості різних громадських та культурно-освітніх організацій в урізноманітненні форм проведення заліку. Все має бути підпорядковане єдиній меті — посиленню дієвості цього важливого політичного заходу в житті радянської молоді, його практичний віддачі.

Складемо успішно Лєнінський екзамєн на зрілість!

Рік видання Кіровоградської обласної газети

№ 135 (1148).

СУББОТА

15 Листопада

1969 р.

Ціна 2 коп.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ З'ЇЗД КОЛГОСПНИКІВ

Вчора, 13 листопада, в Жовтневому палаці культури м. Києва продовжував свою роботу з'їзд колгоспників України.

Тепло зустріли делегати і гості появу в президії керівників Комунистичної

партії і уряду України тов. О. Ф. Ватченка, В. І. Дрозденка, Н. Т. Кальченка, І. К. Лутка, М. О. Соболя, О. А. Титаренка, П. Ю. Шелеста, В. В. Щербичського, Ф. Д. Овчаренка, В. К. Климен-

ка, І. С. Грушецького, Г. І. Ващенко, В. І. Дегтярьова, прославлених майстрів колгоспних ланів і ферм.

Тривало обговорення доповіді члена Політбюро ЦК КП України, першого заступника Голови Ради Міністрів УРСР Н. Т. Кальченка «Про проект Статуту сільськогосподарської артілі та завдання по дальшому піднесенню колгоспного виробництва».

Делегати у своїх виступах одностайно схвалювали проект Статуту, який повністю відповідає сучас-

ному етапу розвитку колгоспів, основним принципам колективного господарювання і демократичного управління. Промовці одностайно заявляли, що трудівники українського села сповнені неухильної рішучості віддати всі сили, знання і досвід справі дальшого піднесення сільськогосподарського виробництва, зміцненню і розвитку громадського господарства як основи могутності всього колгоспного (Закінчення на 2-й стор.).

КВІТЕНЬ У ЛИСТОПАДІ

Він переступив осінні вулиці міста, зігрітий теплим подихом тендітної юні каштанів і повисив у низькому листопадовому немі веселе сонце. Він широко розчинив двері кіровоградського Палацу культури імені Жовтня і задзвенів фестивальними піснями про Ілліча.

Минулої середі розпочався другий тур міського фестивалю самодіяльного мистецтва, присвяченого 100-річчю з дня

народження В. І. Лєніна. Відкрили тур хорів колективи.

Важко розсовується червоно оксамитова завіса. На сцені в урочистому мовчанні зашмерли кілька десятків юних облич.

Композитор Холмінов, «Пісня про Лєніна». Виконують учні медичного училища, оголошує ведучий.

Дзвінкі голоси підхоплюють світлу мелодію, і вона звітає над притихлим залом, як чарівний птах.

Потім сцену вивопнюють студенти технікуму механізації сільського господарства. Вони виконують пісню В. Мураделі «Слава тобі, комсомол».

І знову ведучий сповіщає: — Композитор Жуковський. «Партії слава! Лєніну слава!» Виконую хор першої міської лікарні.

Цього дня в Палаці культури імені Жовтня лунали десятки пісень про улюбленого вождя, про партію і Батьківщину.

На кілька днів листопад поступився місцем снігоковому квітню. За цей час з міських аматорських сцен прозвучали вірші радянських поетів, вокальні твори і запальні танці у виконанні учасників другого туру.

Весняні мелодії і веселий настрій вивопнив репертуар лєнінського фестивалю. Адже В. І. Лєнін народився у квітні.

На знімку: дівчата із хору професійного кулінарного училища.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

Їх бачила Софія

СТУДЕНТСЬКИЙ САМОДІЯЛЬНИЙ
ЗДОВБУВ НОВЕ ЗВАННЯ

Як ми повідомляли, цими днями студентському танцювальному колективу «Юність» Кіровоградського педінституту було присвоєно почесне звання «Народний». Наш кореспондент побував на репетиції цього танцювального ансамблю, де взяв два інтерв'ю.

Інститутський спортивний зал був схожий на своєрідну карусель, на якій кружили по колу хлопці і дівчата в спортивних костюмах і легених чобітках.

— Тренаж, — спокійний голос художнього керівника Бориса Кокулєнка вистригав кілька рядів танцюристів посеред зали.

Кожна репетиція «Юності» починається з тренажу. Цілу годину студенти повторюють нехитрі (на перший погляд) рухи, ачуться «слухати» музику. В перерві я підійшов до Теті Колісниченко.

ЗАПИТАННЯ: Давно в ансамблі?

ВІДПОВІДЬ: Третій рік. Отже, можна вважати, що я уже старий учасник ансамблю. Бо через рік нам доведеться розпрощатись.

ЗАПИТАННЯ: Таню, який хвилюючий споми́н у тебе пов'язаний із ансамблем?

ВІДПОВІДЬ: Цьогорічна поїздка в Болгарію. Сонячна Варна, древній Софія і особливо місто Генерал Тополовський району, де нас вітали квітами, транспарантами. Де широко скандували «Хай живе дружба!», «Мир». Ця зустріч в багатьох із нас

викресала на очах слюзи. Справді, як тепло і з якою любов'ю нас там вітали.

ЗАПИТАННЯ: Який твій улюблений танок?

ВІДПОВІДЬ: Російський і молдавський. А взагалі, гопаки. Пригадую, виступали ми в одному селі. Клуб був переповнений. Майже біля самої сцени сидів свій дідуся. Коли ми затанцювали гопаки, він не втерпів і почав в такт аккомпанемента пзекати в долоні, а потім обернувся і голосно сказав у зал: «Отак танцюється гопаки!».

— Середина! — Борис Кокулєнко розставляє пари і подає знак музикантам.

Репетиція перервала нашу розмову з Танєю Колісниченко, і вона пристроїлась в останньому ряду.

Знову говорили баяни, і знову (в котрий раз!) самодіяльний танцюристи почали відшліфовувати виконання танцю.

Після репетиції я підійшов до Бориса Кокулєнка. Він ще зовсім молодий. Невисокого росту, з густою шевелюрою і допитливими серйозними очима. В колективі його люблять і поважають. Не дивлячись на те, що він керує

ансамблем порівняно недавно, почерк його роботи відчужається в усьому: в дисципліні гуртка, репетицій, репертуарі.

ЗАПИТАННЯ: Борисе, скільки концертів поставив ваш ансамбль за цілий рік свого існування?

ВІДПОВІДЬ: Точно відповісти важко. Гадаю, що не менше 700 концертів.

ЗАПИТАННЯ: Де виступав ваш колектив?

ВІДПОВІДЬ: Про це вже писали наші обласні газети, і тому я лише нагадаю, що «Юність» показувала свою програму в Туреччині, Бельгії, Франції, Болгарії, в містах Радянського Союзу, ну і, безумовно, ми часті гості у хайборіві нашої області.

ЗАПИТАННЯ: Зараз ви підготували нову програму до 100-річчя з дня народження В. І. Лєніна. Чим вона відрізняється від попередньої?

ВІДПОВІДЬ: По-перше, репертуар наш поповнився новими роботами. І потім, зараз концерт у двох відділеннях ми будемо за іншою композицією. В першому відділенні виконуються танці народів СРСР та країн народної демократії, в другому — українські народні. Всього 15 танців.

ЗАПИТАННЯ: Кожного року ваш ансамбль залишають уже досвідчені танцюристи. Ким ви їх замінюєте?

ВІДПОВІДЬ: При нашому основному складі працює ще підготовча студія, якою керує учасник «Юності» Іван Костенко. До студії приймаються студенти з перших і других курсів. Зараз їх налічується 35 чоловік, а в основному складі — шістдесят.

ЗАПИТАННЯ: Нешоказно «Юність» присвоєла звання «Народний». Це, мабуть, окремий ваш колектив?

ВІДПОВІДЬ: Звичайно. А точніше, це нас зобов'язує до серйознішого перегляду репертуару, вдосконалення майстерності тощо. Зараз ми готуємо нові постановки танців. Але це справа майбутнього і пока що про них говорити рано.

В. ГОНЧАРЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ З'ІЗД КОЛГОСПНИКІВ

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

ного ладу і неухильного підвищення матеріально-го добробуту трудящих.

Посланець колгоспного селянства України говорив про те, як найкраще виконати завдання, що стоять перед працівниками сільського господарства республіки, забезпечити в наступному році дальше зростання виробництва продуктів землеробства і тваринництва, достроково завершити плани п'ятирічки, гідно зустріти 100-річчя з дня народження В. І. Леніна.

На адресу з'їзду надійшла велика кількість поздоровних телеграм і рапортів від колективів промислових підприємств, колгоспів, науково-дослідних і учбових закладів, партійних, радянських і сільськогосподарських ор-

ганів. Всі вони палко вітають делегатів республіканського з'їзду колгоспників, всіх трудівників колгоспних ланів України, бажають їм плодотворної та успішної роботи.

Сердечні привітання і найкращі побажання делегати зустріли у праці передали колгоспникам України сталевар заводу «Запоріжсталь», Герой Соціалістичної Праці М. Т. Кінебас, голова колгоспу «Новая жизнь» Тульської області, депутат Верховної Ради СРСР І. М. Семенов, міністр сільського господарства Молдавії О. С. Нагру-Водє.

Під звуки маршу до залу входять піонери. З натхненням вітають вони делегатів, а в їх особі всіх трудівників сільського господарства. Юні кияни вручають членам президії з'їзду і присутнім в залі букети квітів.

Тепло зустрінутий присутніми на з'їзді виступив член Політбюро ЦК КПРС, Перший секретар ЦК КП України тов. П. Ю. Шелест.

Делегати одностайно приймають постанову «Про проект Статуту сільськогосподарської артілі і завдання по дальшому піднесенню колгоспного виробництва», в якій схвалюється проект Примірної Статуту сільськогосподарської артілі.

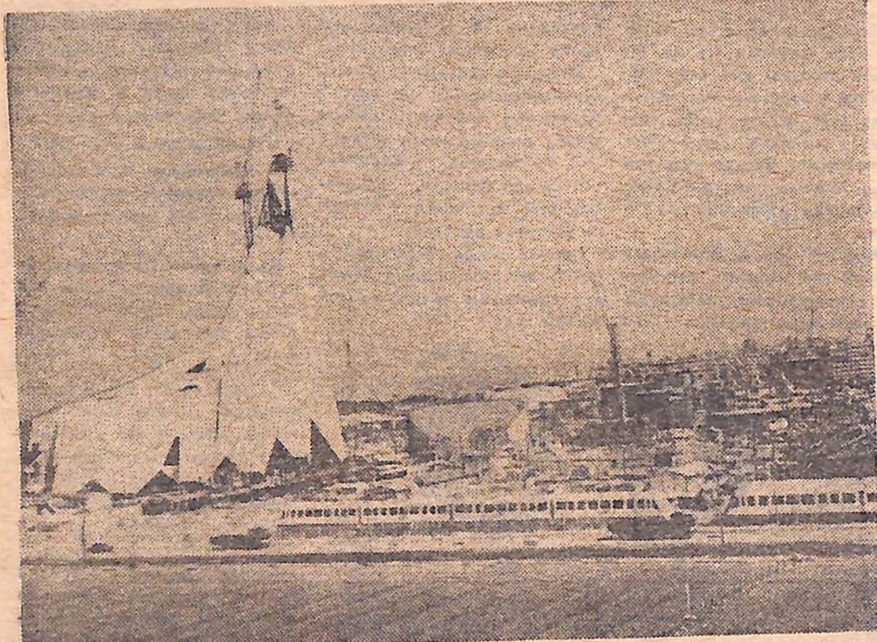
Республіканський з'їзд колгоспників, говорить в постанові, закликає всіх колгоспників України зустріти Третій Всесоюзний з'їзд колгоспників та 100-річчя з дня народження В. І. Леніна новими трудовими успіхами в комуністичному будівництві.

З великим піднесенням присутні прийняли вітальні листи ЦК КПРС, Президії Верховної Ради і Раді Міністрів СРСР, ЦК КП України, Президії Верховної Ради і Раді Міністрів УРСР.

На цьому Республіканський з'їзд колгоспників закінчив свою роботу.

Присутні з великим піднесенням співають партійний гімн «Інтернаціонал».

(РАТАУ).

Будівництво радянського павільйону на Всесвітній виставці «Експо-70» в японському місті Осака наближається до завершення. Ця унікальна споруда першої на азійському континенті Всесвітньої виставки, що проводиться під девізом «Прогрес і гармонія для людства», буде являти собою цілий розгорнутий прапор, древко якого уявляють серп і молот.

На знімку: будівництво виставки «Експо-70» в Осака, Ліворуч — радянський павільйон.

Фото ЯПС — АПН.

ВІТРИНА ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

ГАЗЕТУ, ЖУРНАЛ — КОЖНОМУ

ХІД ПЕРЕДПЛАТИ «МОЛОДОГО
КОМУНАРА» НА 10 Листопада

Міста, райони	Передплачено на 1970 р.	на 100 копій	всього	Одержано забор
Онуфріївський	59	996	1302	
Устинівський	58	964	1008	
Новоукраїнський	57	2144	2367	
Маломіський	56	1615	2159	
Бобринський	54	1900	2532	
Кіровоградський	53	1163	1172	
Новгородківський	53	1100	1334	
Петрівський	53	947	1114	
Олександрівський	51	1523	1825	
Вільшанський	51	812	1035	
Компанітський	43	885	1318	
Новоархангельський	40	1293	1502	
Долінський	40	1206	1371	
Голованівський	40	1200	1023	
Олександрівський	39	1400	2439	
Добромильський	38	1456	2382	
Тайвоцький	38	1379	1522	
Знаменський	36	2171	2569	
Олександрівський	31	3055	2817	
Кіровоградський	29	7300	9784	
Новоміргородський	27	1050	2295	
Світловодський	24	1475	1911	
Ульянівський	22	800	1051	

* * *

Як бачимо, показники передплати «Молодого комунар» на 1970 рік у районах та міських комсомольських організаціях дуже строкаті. Ульянівський

район, скажімо, освоїв обласної молодіжної газети на кожні сто комсомольців майже втричі менше, ніж Онуфріївський. Це достатньо характеризує організацію передплати, роботу комсомольських активістів у цьому напрямку, діяльність працівників зв'язку і «Союздруку».

Ми взяли для прикладу райони, які знаходяться на різних полюсах зведення. А ті, що посередині? Лише Олександрівська міська комсомольська організація перевершила цюгоричний показник, решта ж більше або менше відстає від нього. Майже 1300 примірників недобрали в Новомиргородському районі, 2500 — у Кіровограді, близько 800 — у Добровеличківському районі, 600 — у Новоархангельському.

Тривожить, що тут погані справи не лише з передплатою «Молодого комунар», а й інших молодіжних видань, особливо журналів «Комсомольська жизнь» і «Молодой коммунист». Це сталося тому, що комсомольський актив не проплатив молодіжну пресу, листоноші й громадські уповноважені по передплаті працюють самі по собі, а ватажки первинних комсомольських організацій — так само.

Строки передплатної кампанії минають. Завдання: завершити її успішно, не залишити жодного комсомольця, жодного юнака і дівчини без молодіжної газети чи журналу.

ЙДУТЬ КОМСОМОЛЬСЬКІ КОНФЕРЕНЦІЇ

КУРС — НА ЗМАГАННЯ

12 листопада делегати комсомольських організацій Кіровоградського району з'їхали на свій форум. 337 делегатів, що представляли 2194 комсомольців, зібрались по-діловому обговорити роботу районної організації за звітний період. Хороших справ на комсомольському рахунку чимало. Соціалістичне змагання комсомольсько-молодіжних колективів, змагання на кращого виробничника району на честь 100-річчя з дня народження В. І. Леніна принесли неабиякі наслідки. Високі врожаї цього року, яких домоглись трудівники артілей, свідчать і про трудові звернення комсомольців. Комбайнери Олександр Красилець з колгоспу ім. Петровського, Михайло Моргулець з колгоспу ім. Ілліча, Дмитро Шульга з колгоспу «Росія» вели перед у змаганнях молодих механізаторів району під час жнив, намотали відповідно 8126, 6000 та 6500 центнерів добірного зерна.

Непоганих успіхів домоглись молоді доярки з колгоспу «Заповіт Леніна». Зоя Кокорило за 10 місяців цього року надібрала по 2540 кілограмів молока від кожної корови. Більш як по дві тисячі кілограмів молока від кожної корови наділили доярки з колгоспу ім. Щорса Оля Погорілова, Гая Шрамко та Мотря Кушнір з колгоспу ім. Фрунзе.

В результаті соціалістичного змагання 17 комсомольських організацій району були нагороджені пам'ятними червоними вимпелами РК ЛКСМУ, багато комсомольців було нагороджено грамотами ЦК ВЛКСМ, ЦК ЛКСМУ, обкому та райкому комсомолу. Слід і надалі, наголошувалося на конференції, працювати над організацією комсомольсько-молодіжних виробничих колективів, ще ширше розгорнути серед них змагання.

На конференції було проаналізовано роботу районної комсомольської організації, вказано на серйозні недоліки, які мали місце в роботі первинних організацій, комсомольського активу району.

Конференція обрала новий склад райкому комсомолу і ревізійної комісії, делегатів на обласну комсомольську конференцію. В роботі конференції взяли участь секретар Кіровоградського РК КПУ В. С. Базун та секретар обкому комсомолу Т. П. Лашевська.

* * *

На організаційному пленумі обрано бюро райкому комсомолу. Першим секретарем обрано Леоніда ДЕНЬКУ, другим — Надію КОЗОРІЗ.

ГУРТОЖИТОК — Твій рідний ДІМ

ЯКБИ НЕ ЧОРНА КІШКА

Згідно статистики, у Світловодську є три гуртожитки на 1050 місць. Вони призначені, в основному, для молоді. Однак фактично мешкає тут неоздуржених лише 628 чоловік, тобто трохи більше половини. Саме ця цифра і насторожила нас на думку поцікавитися, хто ж займає місця, призначені для виробничої молоді, як організовано побутові умови та дозвілля.

Прямуюмо до гуртожитку № 5 (філія гуртожитку № 2 комбінату «Дніпроенергобуд-Індустрія»). Раптом перед нами з'являються вхідні двері, а за ними — вузький коридор, який веде до кімнат. Це ж займає місця, призначені для виробничої молоді, як організовано побутові умови та дозвілля.

Ми взяли для прикладу райони, які знаходяться на різних полюсах зведення. А ті, що посередині? Лише Олександрівська міська комсомольська організація перевершила цюгоричний показник, решта ж більше або менше відстає від нього. Майже 1300 примірників недобрали в Новомиргородському районі, 2500 — у Кіровограді, близько 800 — у Добровеличківському районі, 600 — у Новоархангельському.

Тривожить, що тут погані справи не лише з передплатою «Молодого комунар», а й інших молодіжних видань, особливо журналів «Комсомольська жизнь» і «Молодой коммунист». Це сталося тому, що комсомольський актив не проплатив молодіжну пресу, листоноші й громадські уповноважені по передплаті працюють самі по собі, а ватажки первинних комсомольських організацій — так само.

Строки передплатної кампанії минають. Завдання: завершити її успішно, не залишити жодного комсомольця, жодного юнака і дівчини без молодіжної газети чи журналу.

Як бачимо, показники передплати «Молодого комунар» на 1970 рік у районах та міських комсомольських організаціях дуже строкаті. Ульянівський

12 Листопада в Москві почав діяти лекторій «В. І. Ленін і міжнародний комуністичний молодіжний рух». Від організованого ЦК ВЛКСМ, правлінням песоюзного товариства «Знання», ММК і МК ВЛКСМ з метою широкої пропаганди документів міжнародної Народи Народної Республіки Болгарії.

Виступаючи на відкритті лекторію, перший секретар

МІЖНАРОДНИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЛЕКТОРІЙ

ЦК ВЛКСМ Е. М. Тяжельников підкреслює, що документи міжнародної Народи Народної Республіки Болгарії стали програмними життя і боротьби мільйонів молодих людей усіх континентів. Радянська молодь — постійний і активний учасник міжнародного життя. Зараз ВЛКСМ і комітет молодіжних організацій СРСР підтримують контакти з молодіжними і студентськими організаціями 128 країн світу. Прикладом найсердечніших і ширших стосунків є зв'язки, що існують між ВЛКСМ і ДКСМ, їх багаторічна плодотворна дружба. Потім виступив перший секретар ЦК ДКСМ, голова комітету в справах молоді і спорту при Раді Міністрів Народи Республіки Болгарії Іван Панев. Тема його виступу: «В. І. Ленін і болгарський молодіжний революційний рух».

На відкритті лекторію були присутні повноважний міністр, радник посольства НРБ в СРСР І. Н. Масларов, член делегації Димитровської Комуністичної Сили Молоді.

Від імені 850-тисячної комсомолки столиці болгарських друзів вітав перший секретар ММК ВЛКСМ Л. І. Матвеев, який вручив їм пам'ятний подарунок.

(ТАРС).

ГУРТОЖИТОК — Твій рідний ДІМ

Згідно статистики, у Світловодську є три гуртожитки на 1050 місць. Вони призначені, в основному, для молоді. Однак фактично мешкає тут неоздуржених лише 628 чоловік, тобто трохи більше половини. Саме ця цифра і насторожила нас на думку поцікавитися, хто ж займає місця, призначені для виробничої молоді, як організовано побутові умови та дозвілля.

Прямуюмо до гуртожитку № 5 (філія гуртожитку № 2 комбінату «Дніпроенергобуд-Індустрія»). Раптом перед нами з'являються вхідні двері, а за ними — вузький коридор, який веде до кімнат. Це ж займає місця, призначені для виробничої молоді, як організовано побутові умови та дозвілля.

Ми взяли для прикладу райони, які знаходяться на різних полюсах зведення. А ті, що посередині? Лише Олександрівська міська комсомольська організація перевершила цюгоричний показник, решта ж більше або менше відстає від нього. Майже 1300 примірників недобрали в Новомиргородському районі, 2500 — у Кіровограді, близько 800 — у Добровеличківському районі, 600 — у Новоархангельському.

Тривожить, що тут погані справи не лише з передплатою «Молодого комунар», а й інших молодіжних видань, особливо журналів «Комсомольська жизнь» і «Молодой коммунист». Це сталося тому, що комсомольський актив не проплатив молодіжну пресу, листоноші й громадські уповноважені по передплаті працюють самі по собі, а ватажки первинних комсомольських організацій — так само.

Строки передплатної кампанії минають. Завдання: завершити її успішно, не залишити жодного комсомольця, жодного юнака і дівчини без молодіжної газети чи журналу.

Як бачимо, показники передплати «Молодого комунар» на 1970 рік у районах та міських комсомольських організаціях дуже строкаті. Ульянівський

Тривожить, що тут погані справи не лише з передплатою «Молодого комунар», а й інших молодіжних видань, особливо журналів «Комсомольська жизнь» і «Молодой коммунист». Це сталося тому, що комсомольський актив не проплатив молодіжну пресу, листоноші й громадські уповноважені по передплаті працюють самі по собі, а ватажки первинних комсомольських організацій — так само.

Строки передплатної кампанії минають. Завдання: завершити її успішно, не залишити жодного комсомольця, жодного юнака і дівчини без молодіжної газети чи журналу.

Як бачимо, показники передплати «Молодого комунар» на 1970 рік у районах та міських комсомольських організаціях дуже строкаті. Ульянівський

ВСЕ—СВОЇМИ РУКАМИ

Не минуло й двох тижнів, як у Кіровоградській школі-інтернаті № 2 відкрито кімнату-музей бойової слави, а тут побувала вже не одна група екскурсантів. Перші відвідувачі — учні молодших класів цієї ж школи. Екскурсії тут проводять десятикласниця Надя Бурлакова та Лілія Лішківська, восьмикласниця Марія Львова та Тана Бичкова, дев'ятикласниця Люба Бажунова...

Більше року пішери та комсомольці школи збирали й систематизували матеріали, виготовляли стенди, фотографії. Розмістили всі матеріали у великій світлій кімнаті. Все, що тут є, зроблено руками школярів.

Огляд експозиції починається зі стенду «Вони були першими». Тут матеріали про члена КПРС з 1917 року М. Т. Степанова, делегата II з'їзду Рад від комуністів Єлисаветградщини М. Г. Гуляницького, інших старих більшовиків.

Про комсомольців 20—30-х років розповідає розділ «Ми — молода гвардія». Найбільше відвідувачі збираються завжди біля стенду «Дорогами бойової слави» та «Піонер-герой».

Завуч школи Б. Л. Шинкарьов знайомить з планами на майбутнє: «Вже й зараз екскурсанти залишаються задоволені відвідуванням музею. Майже всі стенди оформлені з професійними уміньми й великою старанністю. З часом експозиція буде поповнена новими матеріалами. Вони надходять мало не кожного дня. Під кожним стеблом будуть пітрини. В них розмістяться книги про наших земляків, особисті речі, спогади. Всі роботи по остаточному впорядкуванню експозиції будуть закінчені в квітні 1970 року».

Ю. ЛІВАШНИКОВ.

На фото: вгорі — в музеї, внизу — учениця Т. Шенгун розглядає зібрані нею матеріали для музею.

Фото автора.

КОЖНИЙ людина відоме оте відчуття тривоги й остраху перших днів роботи в новому колективі. Найбільше мене зрозуміють ті, хто працює в школі. Бо одна справа колектив з 15—20 чоловік, інша — понад 400. Тож уявіть мій стан, коли я прийшла працювати вожатою в Панчівську середню школу, колектив якої складає 419 чоловік. Я якось швидко запам'ятовувала учнів. Того по прізвищу, іншого — по імені, а то й просто по обличчю.

І от в перші дні нового навчального року проводили ми вечір старшокласників. Стою я найдавшому кутку, спостерігаю. Ось до залу заходять восьмикласники, а ось десятикласники. Про себе називаю їх. То Лариса Бойправа, то Нечепурна. Ой восьмикласник Погрібний. А он зайшли троє, яких я ні прізвищ не знаю і не бачила ще ні разу. Заходять ще — теж незнайомі. «З якого ж вони класу?» — думаю. З усіма вітаються, про щось жваво розмовляють. Потім я їх бачу при вході в школу з червоними пов'язками на руках, на яких виведено чергове слово. Я ніяково, але підходжу до комсорга школи Зіни Осипової і запитую:

— Що це за люди? Це наші?

— А як же, наші. Це наші шефи, — сміється Зіна.

І далі вже сама розповідає мені, що це комсомольці колгоспу — імені Куйбишева, колишні випускники Панчівської школи. З ними у школярів давня дружба.

В цей час, коли Зіна розповідає мені, до нас підходить незнайомий хлопець:

— Начальство, привіт, — вітається з нами. І вже до мене:

— Ну, то як працюється на новому місці?

— Ти б спочатку відрекомундувався, — зауважує йому Зіна. Повертається до мене і каже:

— Це наш головний шеф — комсорг колгоспу Віктор Мицук.

Віктор кладеє каблучками і робить вибачний жест. Ми всі сміємось і разом проходимо до залу.

За весь вечір Віктор кілька разів підходив до мене. Розпитував, скільких ми підготували до вступу в комсомол, чи відбудеться заняття політгуртка. Він був у курсі всіх наших справ. Спитав навіть, як почуває себе наш «судет» — Шаку

І Пастух, які систематично порушують дисципліну.

Я не відчувала ніякої скованості. Було так, ніби з Віктором знайома все життя. Потім уже сама почала консультуватися з ним. Треба було негайно провести комсомольські збори по питанню підготовки до нашого ювілею, передплатами, допомоги колгоспу в збиранні врожаю.

КОМСОМОЛ — СІЛЬСЬКІ ШКОЛИ

ІДУ ДО ШЕФІВ

— Страшнувало мені. А що, коли ніхто не захоче виступити, збори пройнуть нульово, — говорю йому.

— А ти не хвилюйся. Склади план, підготуй виступаючих. Я теж виступлю. І все буде гаразд, — заспокою мене.

Так і вийшло. Віктор прийшов зарані. По першому питанню виступила Зіна, потім комсорги класів. А коли питання торкнулося передплати — слово взяв Віктор.

— Що ж це ви так погано передплачуєте комсомольські видання? — почав він. — Не подобаються вам?

— Подобаються, — почулось з усіх кутків.

Далі Віктор сказав, що комсомольці колгоспу всі до одного, передплатили молодіжні видання. І що негаразд буде, коли ми, їхні підшефні, під-

ведемо їх. Потім він узяв і прочитав маленький уривок з газетного матеріалу — оповідання. Учні сиділи зачаровані.

А іншого дня я лише встигала приймати гроші за передплату.

Потім я була ще не раз свідком, що слова Віктора мають якусь магічну дію. Справа, звичайно, не в таємничості. Просто, Віктор має правильний підхід до учнів, а вони його люблять і поважають. Я й сама тепер за кожного порадою біжу до нього.

Якось дізналась ми, що в Панчівську приїздить перший комсомолець села, полковник у відставці, Іван Андрійович Панков. Вирішили організувати з ним зустріч. Шеф тут як тут. Допомогли прикрасити зал, підготували з нами спільний концерт. А потім хтось підказав:

— Квіти гостеві треба піднести.

Всі переглянулись. Справді, що ж то за торжество без квітів? Але в той же час, де їх дістанем у селі? У нас і пасторій зіпсувався. Поки ми сиділи і радялись, як можна виїхати із становища, неспішно з'явилися, як і зникли, два Миколы трактористи. В руках у них був здоровенний букет гарних хризантем. Ми аж оторопіли. А вони, як ні в чому не бувало:

— Якщо не вистачить — скажете.

Скажемо, думаю собі. А чому ви ніколи не звертаєтесь до нас за допомогою? Знаємо ж ми, що обслуговує в себе Ленінську кімнату, і мовчимо. То ми самі вирішили вам подарувати квіти. Уже зібрали 30 значків із зображенням Ілліча, а восьмикласники пишуть портрет Леніна і готують карту «Леніна ім'я на карті світу». Думаю, що пообразиться за таку несподіванку.

А тим часом я знову йду до шефів.

Намітили провести спільний педліній по збиранню металолому, організувати змагання веселих і кмітливих між командами школи і колгоспу, змагання з футболу, волейболу, тенісу, теж між обома командами. Тоді Чок — колгоспний токар — вже й до тренування команди приступив.

Ніна БАГМЕТ, старша вожата Панчівської середньої школи. Новомиргородський район.

ГОРДИЙ ЯВІР

Микола СТОЯН Балада

ОСВІТЛЕ р'ячка, шумлять клени, веселка опустила коромисла з одного берега. Висі на другий, і дід Трохим розповідає не мені — селу, степам, світові ще одну легенду, ще одну байку про лісника Кирила Явора, що мав приспану густим снігом голову.

Все життя Кирило мурзував та лагодив печі людям, а до однієї не захотів і доторкнутись. У Яворішці прибув із пізньої денікський поїзд. Обшарпані, воїни в брудній вояки добровольчої армії були голодними й лютими, пеняче звірі.

Для солдатів кухню влаштували в колишньому гаражі, а для офіцерів — у хатині біля колодязя з журавлем, недалеко від майдану. Ложок, чашові, мисок винищували по хатах враз, але з лежанкою, до збирання вмуровані котел і плитку, та з піччю шось трапилося, запалилася зводі.

Староста Гаркавенко, лисий і метушливий, тушовав біля офіцера, змашеними дьогтем чобітьми топтав неглибокий сніг, радно його благополучно поклікав лісника Олексія Барабаша. Схожий на в'юна, а жіночий синці, підперезаний полатином рушником, Олексій великої слави не мав, яворішці пам'ятали й таке, коли змуровані ним печі розпалалися. І осідали на дохлюву. Та де знайдеши крапчик — одні не перенесли з війни, другі воювали в Червоній Армії, а інші сховались від денікців, а на безриб'ї й рак риба, на безлюдді й Хома чоловік, староста дуже хотів догодити його благородню — може ж шось перепале або з обзону, або якісь чобіти з якогось повнішеного.

Олексій воступився два дні, на-свистував, командував солдатами, бурчав і сердився, і на цей раз від душі так намурував і намурував, що денікці, розлізши погонь, вилітали з хатин, немов бджоли з прокуреного вулика — дим валував і з дверей, і з усіх вікон. Олексія збили з ніг, чесали шомполаном, він ледве живий доліз до своєї хатини.

— Найшом майстра! — гаркнув публічний офіцер, з якого давно зліз графський блиск і позолота, а залишилась жовч і злоба.

— Є тут у нас ще один, правда старий і хворий! — збентежено загупав Гаркавенко.

— Притягнати! — наказав офіцер.

Діда Кирила Явора вкинули в возик і на санках примчали до офіцерської кухні.

Його благородіє довго дивився на Кирила — певне, колись Явір був

явором, струнким і гарним, і тепер з колишньої краси й сили не залишилось й сліду — шупла постать.

— Ось що, діду, хоч ти й старий, як собака, але зроби так, щоб все було добрим, щоб диму мішком не виносити, щоб від одного сірника... Зрозумів?

Крізь розчинені двері виділявся з зимовому обранні Яворішці, на чинемусь подвір'ї солдати ганялися за відлілого куркою, бездушно вулиці простяглися в степи. Гаркавенко закислими очима кивав на піч, діда Кирило теж не зводив очей з офіцера і підпозів:

— Душогуби ви!

Під ногами офіцера загойдалася долька, з його грудей вирвалося ричання, староста ще лужче затремтів і закричав:

— Ваше благородіє! Ваше благородіє! — оце старе стерво, оце злохатинна хотів у Москву їхати, хотів Ленінські піч зробити!

Що?!

НЕМУДРЕ своє ремесло Кирило ще в молоді літа переняв від батька-кріпака, і до голодної воли, і після неї землі не мали пікла, ховили з вулиці на вулицю, з села до села, з оброчем, кель-

нас — добровольцю армію генерала Денікіна? Ану повтори, мерзотнику, що ти сказав?!

Дід дивився на тремтучого старосту, у якого дізлі з лоба очі, на розчинені двері, крізь які виділявся його убога й нещасна Яворішці, бачна пожежі, обитих і замордованих цими катями людей, осиротілих дітей, дивився на пагайку, на який запеклась людська кров, і ще спійнявши відповів:

— Душогуби ви!

Під ногами офіцера загойдалася долька, з його грудей вирвалося ричання, староста ще лужче затремтів і закричав:

— Ваше благородіє! Ваше благородіє! — оце старе стерво, оце злохатинна хотів у Москву їхати, хотів Ленінські піч зробити!

Що?!

Миколі Стояну — полудень віку. Ми звикли бачити його молодим степовиком, з щирою посмішкою, щирим вітанням. Таким він і залишається, розпочинаючи своє нове життєве десятиріччя. Такими ж молодими, сповненими мрії і сподівань, енергії і радості буття залишаються його герої.

Наш читач пам'ятає теплі розповіді Миколи Стояна про своїх невідомих односельчан, цікаві проблемні виступи на педагогічні теми, друковані в обласних та республіканських газетах. Він видав книгу для дітей, книги нарисів про людей Кіровоградщини, нині підготував до друку дві нових повісті про історію комсомолу.

Полудень віку для Миколи Стояна — пора творчої зрілості, цікавих задумів, плідотворної роботи. Побажаємо ж йому неагасної, справді молоді енергії, щедрих урожаїв на письменницькій ниві.

МИКОЛА СТОЯНУ — 50 років

— Все зрозумів, але нічого я, па-но, вам не робитиму.

— Не межеш?

— Та людям ще здавався би, а вам...

Офіцер зробився ще пшичч. Зеле-не обличчя враз налілося кров'ю, де й вилізав з його рота пагайка, він ступив крок уперед:

— Чекай, чекай, а ми ж хто по-говеми?

— Хочеш знати правду, пане?

— Я виву її з тебе!

— Душогуби ви! — спокійно і твердо відповів Явір. Гаркавенко аж присів од передзвону, якщо не дістав канчука за Олексія, то за діда осиплять йому, а офіцер аж задихався:

— Чекай, чекай, це ти тає про

мою, лопаточкою, несучи в убогій хатині погонь і тепло. Помер батько, Кирило одружився, рано й одво-ві, лишившись самотнім, але мав добре серце, в якому ніколи не гасла любов до вбогих і скриняже-них, муровувати й лагодити печі, а в тих печях весело палахкотів во-гонь.

За плату ніколи не домовлявся наперед, брав, що давали, виходив на вулицю і зажерливим голосом на-співував сумних пісень. А на другий день вергався ніби побачити, як го-ринь у печі, насправді ж на свою зароблену плату купував дітям горішні, обдаровував, на минаючи ні одного...

Дожил і до революції, і в грома-дянську не залишив свого ремесла.

чого він хотів виринути — його тісна хатина виповнилась запахом липового цілгу, серпеної каліни, він почав віджужжувати...

— Що?!

— Заревів офіцер, — Ти Ленінові хотів тепла? Ти ж у Москву збирався?

— Хотів, пане!

— Нагами його!

— На шибеницю стару собику! — наказав офіцер...

...І дід мертвими очима дивився на своє село. А воно тужило й пла-кало за своїм старим лісником, про-клинало душогубів, а воно вже раділо — за горою гуля гармати і Ленінська війська — Червона Ар-мія — наступала яром-долиною, за високими могилами починався бій...

КЛУБ 64 КЛІТИН

Керівник клубу — кандидат у майстри спорту Г. ДУБІВКА

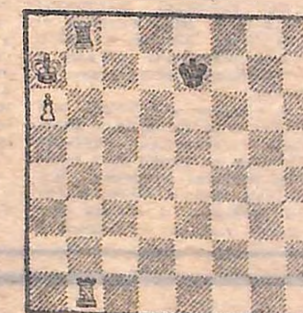
КОНКУРС-ВІКТОРИНА

ЗАВДАННЯ № 7

1. Назвіть видатного аме-риканського шахіста XIX століття, який переміг най-сильніших шахістів того ча-су і партії якого й зараз викликають захоплення лю-бителів шахів. Розкажіть про його творчий шлях. (5 очок).

2. Що означає термін «проміжний кід»? (2 очка).

3. Знайдіть виграш.

Білі: Кр7, Тб8, п. а6 (3 фігури).

Чорні: Кр7, Тб1 (2 фі-гури).

Хід чорних. Білі вигра-ють. (3 очка).

Останній строк надсилан-ня відповідей — 25 листо-пада.

РАННЯ ОСІНЬ. Осінню тільки-но посіяли, а колосі економісти вже розраховують зерновий баланс на наступний рік. І не тільки по валу, а й по всіх якісних показниках: вмісту білка, клейковини. Якими ж даними вони користуються? На підставі прогнозу? Ні. На підставі програми, заданої агрономом-пшениці.

Сьогодні це звучить як фантастика. Та недалекий той час, коли хлібороби приберуть до своїх рук весь складний процес керування ростом і розвитком посівів, і те, що здавалось незвичайним, стане реальністю.

Вчені йдуть до цього різними шляхами. Селекціонери, наприклад, прагнуть створити такі сорти, у яких уже були б закладені високі якісні показники. Фізіологи рослин користуються іншими методами. Не чекаючи, поки на полях з'являться сорти з наперед заданими ознаками, вони працюють над поліпшенням існуючих. Такі пошуки зокрема ведуть співробітники Інституту фізіології рослин Академії наук України.

Науковці випробували безліч варіантів удобрення ґрунту, проте найбільшого їх чекало розчарування. Правда, вони добились високої урожайності пшениці, та головної мети — розробки гарантованих прийомів поліпшення якості зерна — не було досягнуто. Чому ж рослина не перетворює багате азотне «харчування» на додатковий білок. Вчені дослідили

ЧЕРЕЗ ЛИСТЯ— ДО КОЛОСА

цей процес. «Винним» виявилось стебло пшениці. Наприкінці вегетації воно грубішає і, ніби передчуваючи віджарювання, неспроможне доставити поживні речовини до колоска. Це нагтовихло експериментаторів на думку використати для додаткового підживлення пшениці... листя. Через нього, шляхом обприскування, і внесли спеціальний розчин. Азот, що знаходився у легкодоступних сполуках, проник до клітин рослини. Таке «меню» посилило синтез.

Результати експериментів виявились плідними. На дослідних ділянках озима пшениця сорту «безостка» збільшила вміст білка з 14 до 17 процентів. Цей метод підживлення пшениці особливо перспективний для районів зрошуваного землеробства.

У нових дослідках співробітники інституту вирішили застосувати сечовину. Це добриво використовується рослинами не лише як джерело азоту. Воно змінює азотний режим, посилює нагромадження амінокислот — первинних «цеглинок», з яких синтезуються білки у зерні. Саме сечовина, як виявилось, і дає ті напівфабрикати, яких бракує у рослині на пізніх фазах її розвитку при звичайному кореневому живленні селітрою та іншими видами азотних добрив.

Вчені вийшли з своїми експериментами на колгоспні поля. У господарствах Генієвського й Голопристанського районів Херсонської області позакоренево підживлення проведено на площі понад 6300 гектарів. Масиви озимої пшениці оброблено за рекомендаціями вчених у колгоспах та радгоспах Криму та Миколаївської області. В результаті урожайність зерна зросла в середньому на 2—4 центнери з гектара. Але найбільшим своїм успіхом науковці вважають саме якісні показники. Під впливом додаткової поживи, внесені рослинам через листя, вміст клейковини зріс майже на 7 процентів, що підвищило хлібопекарські і товарні якості пшениці.

Вчені продовжують вивчати механізм живлення рослини, засоби спрямованого впливу на нього з тим, щоб примусити працювати його у напрямі, вигідному хліборобові.

В. КАЛИТА,
кор. РАТАУ.

РОВЕСНИКИ ЄГИПЕТСЬКИХ ПІРАМІД

Мовчазними свідками далекого минулого стоять серед степів України високі могили. Багато їх і понад берегами річки Інгул. У зв'язку з будівництвом Софійської зручальної системи тут працює експедиція Інституту археології Академії наук Української РСР спільно з місцевим краєзнавчим музеєм.

Робота нашої експедиції, — розповідає її керівник, кандидат історичних наук О. Г. Шапошнікова, — дає дуже цінний матеріал. Адже найдавніші могили є ровесниками єгипетських пірамід.

В одному з курганів поблизу села Пелатівки виявлено поховання (VII—VI століття до нашої ери) воїна при повному озброєнні. Під другим давнім насипом було знайдено кам'яний саркофаг, гладко обтесаний і

пофарбований в червоне. Поряд з останками воїна — наконечник списа. Це — типове для народів Північного Кавказу поховання періоду бронзового віку підтверджує припущення вчених про проникнення північнокавказьких племен у степове Причорномор'я.

Ціком несподівано було знайдено біля села Привільного — бронзовий кинджал. Такі кинджали належать до епохи бронзи і до останнього часу були виявлені тільки в Середземномор'ї. Знахідка свідчить про зв'язки між середньоморськими і причорноморськими племенами в третьому і на початку другого тисячоліття до нашої ери.

М. БОЖАТКІН,
кор. РАТАУ.

М. Миколаїв.

ДЛЯ ДОПИТЛИВИХ

У ЦЬОМУ ВИПУСКУ «ВРИКИ»
— РОЗПОВІДІ ПРО НАУКУ І ТЕХНІКУ УКРАЇНИ.

В ГІНІ ДЕРЕВ — УЛАМКИ

глиняного посуду. Чорні, коричневі, відкриті зеленуватою поливою черепки. Одні з них простенькі, без всяких візерунків, інші — прикрашені вигадливим орнаментом. Тут, у Десятинному переулку, веде розкопки експедиція Інституту археології Академії наук України.

— Ми досліджуємо північну частину «міста

Підземні „поверхні“, Ізисва

Володимира», — пояснює керівник групи, кандидат історичних наук П. Толочко. — Біля Гончарного яру проходили річка і вал, які допомагали жителям захищатися від наскоків кочівників ще за часів легендарного засновника міста — Кия. Залишки фортових споруд були виявлені нами на глибині близько п'яти метрів.

Наприкінці Х століття, продовжує вчений, Київ став одним з найбільших і найбагатших міст Європи. І Володимирів Святославичу, очевидно, довелося добре потрудитися при спорудженні нової оборонної лінії, як крило, яке являло собою потужну стіну з глини і каменю. Ось вона, дивиться — по діагоналі перетинає місце розкопки.

Справді, в котловані, де яскравими плямками виділяються хусточки давніх археологів, які розчищають землю, з одного кутка виходить тьмава, наче з воску, широка смуга. Колишній це був тріщинний бойовий насип.

Поряд з ним, говорить П. Толочко, знайдено багато керамічного посуду, шматки шиферу, голубуватого сланцю, пряслиця. Згодом до валу прилягла будівля, мабуть, один з хоромів князя Мстислава. Ці знахідки спростовують поширену думку, нібито після завоювання столиці Київської Русі татарами в 1242 році верхнє місто було безлюдним аж до XVII століття.

А. БАУЕР,
кор. РАТАУ.

ПРОФЕСІЯ геолога обвіяна романтикою. Та не всім відомо, що вимагає вона від людини залізної волі й титанічної праці. Адже їм доводиться безперервно підіймати нагору і опускати у свердловину масивні труби, щоб дістати шматок глибинної породи — зробити аналіз її. На цю важку роботу геологи витрачають абсолютну більшість свого робочого часу. Поглиблюється розвідка — збільшуються й ці непродуктивні витрати.

З давніх-давен геологи мріяли про такий пристрій, який можна було б опустити у свердловину й одержувати звідти так потрібну їм кожної миті інформацію про структуру підземних горизонтів.

Багато років над створенням таких «інформаторів» працюють киявські спеціалісти дослідного конструкторського бюро геофізичного приладобудування Міністерства геології УРСР у тісній співпраці з інженерами столичного експериментального заводу «Геофізприлад» та науковцями Всесоюзного науково-дослідного Інституту ядерної геофізики і геохімії. Вони розробили, виготовили й застосували чимало приладів-автоматів, які вже стали добрими помічниками шукачів підземних скарбів. Але справжнім успіхом цієї багаторічної копіїткої праці можна вважати їх останню роботу — імпульсний генератор нейтронів. Прилад цей опускається у свердловину разом з буром і «доводає» про стан справ на великій глибині. Він тільки-но пройшов випробування, а замовлення на нього

НЕЙТРОНИ— ГЕОЛОГИ

надійшли вже з багатьох країн.

Що ж то за прилад, який так швидко здобув славу?

Разом з головним конструктором «Геофізприладу» — одним із авторів новинки Вадимом Михайловичем Аванесовим ідемо в цехи заводу. Ось він, Зовні нагадує вібратор. Головна його частина, що працює на глибині, а своєрідним атомним реактором, який з частотою 400 разів на секунду випромінює порції рухливих нейтронів. Від структури середовища, в яке вони впромінюються, залежить й швидкість їх проходження.

Як відомо у глибких надрах умови для роботи приладів незвичайні: висока температура, великий тиск. Але тут, на заводі, випробовують апаратуру в складніших умовах, ніж природі: при температурі понад сто градусів і тиску, що перевищує 600 атмосфер.

— Ще одна цікава деталь, — говорить Вадим Михайлович, — нашими приладами геологи обслуговували старі свердловини, котрі ли вважались, уже вичерпали свої запаси. Трапилось те, чого ми чекали: деякі з них ще містять величезні запаси цінного нафти — нафти та газу.

М. ПЕТРОСЮК,
кор. РАТАУ.

МАШИНА ВИБИРАЄ ПРОФЕСІЮ?

Ми звикли, що слово «діагноз» традиційно закріплене за медичною. А чи можна поставити діагноз волі, інтелекту, емоційності, увазі і на основі цих даних зробити прогноз можливостей людини, передбачити її майбутню професію? Відповіді на це запитання взялися співробітники відділу професійної і профконсультативної Київського Інституту психології.

На допомогу психологам прийшли «розумні» машини. Вони вже надійно оселилися в лабораторії інституту, холодно вибілюючи скло і металом.

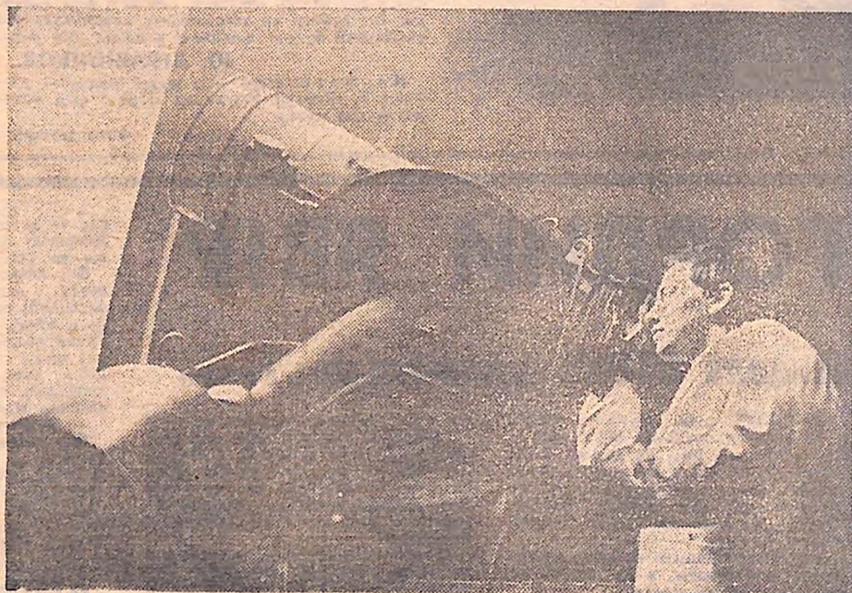
Ось апарат конструкції доктора психологічних наук Є. О. Мілеряна. На цьому приладі визначається зосередженість, переключення і розподіл уваги, динаміка зору, швидкість рухової реакції десятикласників, які вивчають автосправу. Спочатку учні відповіли на запитання анкети, за п'ятибальною системою самі визначили свої якості. Їм дали оцінку також това-

риші і інструктор виробничого навчання. Потім ці дані зіставили з результатами досліджень, з оцінкою, яку «поставила» кожному школярів машина. Експеримент показав, що учні переоцінюють свої здібності і можливості.

З допомогою апарату «Промінь», розробленого завідувачем відділом професійної, кандидатом психологічних наук Б. Федоринином, перевіряється така важлива якість людини, як кмітливості, наприклад, швидкість орієнтації абітурієнтів.

Соціологічні дослідження, анкети, бесіди, апаратура — все це зброя психологів. Електронні прилади зможуть зробити швидкий і точний аналіз здібностей і можливостей людини, а вона вже сама з допомогою професіограм вирішить, чи зможе працювати там, де їй.

А. МОЙСЕЄВА,
кор. РАТАУ.

Молоді київські астрофізики, наукові співробітники кафедри астрономії Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка К. Чурюмов і С. Герасименко, проводять спостереження в Алама-Атінській обсерваторії, відкрили нову комету, Космічна мандрівниця названа їх іменем.

На фото: один з авторів відкриття К. ЧУРЮМОВ в обсерваторії. Фото А. ПІДДУБНОГО. (Фотохроніка РАТАУ).

ПОКАЗУЄ КІНОВОГРАД НЕДІЛЯ, 16 листопада. Перша програма, 9.00 — Гімнастика для дітей. (М). 9.15 — Новини. (М). 9.30 — «Будильник». (М). 10.00 — «Музичний кіоск». (М). 10.30 — «Здоров'я». (М). 11.00 — Для юнацтва. «Веселі поруч». Другий тур олімпіади. (М). 12.00 — Передача з Москви. 12.45 — Наша афіша. (К). 12.50 — Програма УТ. 12.55 — На сцені народного театру. (Харків). 14.55 — «Телегачок». (Харків). 15.15 — Для воїнів Радянської Армії і Флоту. (М). 16.15 — Новини. (М). 16.30 — «Сільська година». (М). 17.30 — Програма кольорового телебачення: 1. Мультифільм. 2. Клуб кіномандрівників. 3. Музична програма. (М). 19.45 — Новини. (М). 20.00 — До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Фес-

тиваль самодіяльного мистецтва України. (Запоріжжя). 20.20 — Вечірні мелодії. (К). 21.00 — «Сім днів». (М). 21.45 — В ефірі «Молодість». (М). 22.45 — «Камертон доброго настрою». (Чернівці). 23.15 — Телевісті. (К).

ПОНЕДІЛОК, 17 листопада. Перша програма, 17.40 — Телевісті. (К). 18.00 — Для школярів. «В незвичайний час». (К). 19.00 — Наші прем'єри. Я. Галап. «Під золотим орлом». Телеспектакль. (Львів). 20.30 — Програма «Час». (М). 21.15 — «Миті нашого краю». (Луганськ). 21.45 — Програма передачі. (К). 21.50 — «І фізик, і артист». (Одеса). 22.30 — Телевісті. (К). 22.45 — В ефірі «Молодість». (М).

ВІТРОК, 18 листопада. Перша програма, 11.00 — Телевісті. (К). 11.10 — «Святковий настрій». (К). 12.00 — Кіножурнал та художній фільм «Земляки». (Київград). 18.00 — Інтербачення. Дітям про зйомку (Львівград). 18.30 — Ленінський університет мільйонів. «Історичний матеріалізм». (М). 19.00 — Кіножурнал та художній фільм «Земляки». (Київград). 20.35 —

Програма «Час». (М). 21.15 — «Портрет митця». Заслужений артист УРСР Ю. Ткаченко. (К). 22.30 — «Граїл, музико, граїл». (Ужгород). 23.00 — Телевісті. (К).

СЕРЕДА, 19 листопада. Перша програма, 11.35 — «Шкільний екран». Суспільствознавство, підтвердження і збагачення марксистсько-ленінської теорії пізнання новітніми досягненнями науки. (К). 18.00 — «Книжкова полиця». (Київград). 18.10 — До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Кінокурс лінгвістичних фільмів. (Київград). 18.20 — «Кінолекція». «В далекому Шумейському». (Київград). 18.30 — Інтербачення. «По лінгвістичних мислях». (Львівград). 19.00 — Телевісті. (К). 19.20 — «На пагіній вулиці свято». Кінопариз (Херсон). 19.50 — «Черемош». (Чернівці). 20.35 — Програма «Час». (М). 21.15 — Програма українського кольорового телебачення. Вечірні мультифільми. 22.15 — До III Всесоюзного з'їзду колгоспників. «Так живуть татарбунарці». (М). 22.30 — Концерт камерної музики. (Львів). 23.00 — Телевісті. (К).

УВАГА, «СІВАЧ»!

Завтра в приміщенні редакції газети «Кіровоградська правда» (вулиця Луначарського, 36) відбудеться чергове заняття міської молодіжної літературної студії «Сіваць».

Початок о 16-й годині.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-33,
відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління по пресі м. Кіровоград, вул. Глібки, 2.